

Spis treści

PRZEDMOWA (Wanda Kuraś, Danuta Pniewska)	11
WPROWADZENIE (Wojciech Kujawa, Anna Płońska)	17
I. Z „NIELUDZKIEJ ZIEMI” NA PÓŁWYSEP INDYJSKI (Wojciech Kujawa) ...	25
„Chociaż miałem tylko 5 lat, noc tę zapamiętam do końca życia”. Na tułaczym szlaku	27
„Zdawało mi się, że u ramion mych słabych urosły skrzydła sokole”. Na południe – do armii Andersa i dalej	36
„[...] w Pahlevi zaczęła się nasza dobra, nowa droga”. Przez Iran na Półwysep Indyjski	42
„Z tego okresu zostały mi w pamięci samochody ciężarowe”. Misja ratunkowa Konsulatu Generalnego RP w Indiach	51
II. W KRAINIE MAHARADŻÓW (Anna Płońska)	129
„Niech flaga ta niesie w świat wieść, iż Indie pragną być przyjacielem każdego kraju”. Polacy na Półwyspie Indyjskim w przededniu uzyskania przez Indie niepodległości	131
„Pamiętaj, że na obczyźnie każdy Polak uchodźca jest Ambasadorem Najjaśniejszej Rzeczypospolitej!”. Działalność polskich placówek w Bombaju	136
„Hartujcie się więc ogromem tego zadania, jakie Was czeka, i przeświadczeniem, że w Was żyje przyszła Polska”. Pobyty dzieci polskich w Bandrze	160

III. BALACHADI I PANCHGANI (Anna Płońska)..... 211

„Jestem niezmiernie rad [...], że mam możliwość choć w części przyczynić się do ulżenia doli polskich dzieci”. Osiedle Dzieci Polskich w Balachadi	213
„Proszę powiedzieć dzieciom, że nie są więcej sierotami, bo ja jestem Ich ojcem”. Początki organizacji osiedla	213
„Jak się ciujesz?”. Służba zdrowia	221
„[...] nie było ani jednego zatrucia, a żywność się nie psuła mimo upałów”. Zaopatrzenie i wyżywienie	225
„[...] otrzymałem guziki, igłę z nitką i nakaz natychmiastowego naprawienia garderoby”. Magazyny odzieżowe	226
„Czasami o szkolnej ławie się przypomni / Wszystko minęło jakby we śnie”. Organizacja szkolnictwa	228
„Co słyhać nowego w świecie”. Życie kulturalne	232
„O ile powiększycie umysły wasze i polepszycie serca wasze, o tyle powiększycie granice waszej Ojczyzny”. Dzieje harcerstwa	237
„Niektóre dzieci polskie dają już sobie nieźle radę z językiem miejscowym, a Hindusi uczą się także chętnie polskiego, czego dowody mamy na każdym kroku w Indiach”. Ośrodek Opieki Społecznej w Panchgani	244
„Buzie mają pełne i okrągłe”. Utworzenie ośrodka	244
„Dlaczego oni nas wszędzie noszą na stołkach?”. Opieka medyczna	247
„[...] wszystko można w życiu osiągnąć, jeśli się tego chce całą duszą i całym sercem”. Działalność kulturalna	248
„Na pamiątkę pobytu dziewcząt polskich, które, wygnane ze swej Ojczyzny, mogły kształcić się [...] w atmosferze życzliwości i przyjaźni”. Organizacja szkolnictwa	251
„[...] coś, co wiązało nas razem...”. Organizacja harcerstwa	253

IV. OBOZY KOŁO KARACZI – COUNTRY CLUB I MALIR (Wojciech Kujawa) .. 321

„Statki z deportowanymi przybywały co tydzień”. Początki obozów nieopodal Karaczi	323
„Przeszło 22 000 Polaków znalazło w nim chwilowy odpoczynek”. Obóz Country Club	326
„Mały świat obcych przybyszów, ludzi bez domu i ojczyzny”. Utworzenie obozu	326
„Miał on wygląd surowy, wojskowy”. Warunki życia	331
„Dzieci otrzymują nadto dodatek w postaci zup mlecznych, kakao i owoców”. Wyżywienie	334

„Surowe przepisy [...] skutecznie chroniły ludność od chorób tropikalnych”. Służba zdrowia	335
„W braterskich szeregach kroczyli obok siebie chrześcijanie [...] najrozmaitszych ras”. Życie religijne	337
„Szary nasz obóz wymaga [...] mrówczej i energicznej pracy, przede wszystkim nad młodzieżą”. Szkolnictwo	340
„Świetlica jest [...] dobrze urządzona, a jej przytulny wygląd w znacznej mierze przyczynia się do licznej frekwencji mieszkańców”. Działalność kulturalno-oświatowa	343
„Poszczególne drużyny ze szczerym zapałem wykonywały różne polecenia”. Harcerstwo	349
„Stąd wyruszaliśmy »w świat«: w głąb Indii, do Afryki, do Ameryki”. Pożegnanie obozu	352
„Baraki, kuchnie, urządzenia sanitarne są już wybudowane i gotowe do zamieszkania”. Obóz Polski w Malirze	354
„Piaski pustynne w Malir jeszcze silniej aniżeli w Country Club zasypywały oczy, nos i usta”. Utworzenie obozu	354
„Bardzo ładne budynki, urządzenia sanitarne, woda, światło”. Warunki życia	356
„Malaria zbierała żniwo, na internie »nerwy«, »wątroby«, »kobiece«”. Służba zdrowia	357
„W zespole wyrobionych społecznie jednostek [...] interesująco rozwinęła się praca na kursach dokształcających”. Strawa intelektualna i duchowa	359
„Pod żadnym pozorem nie możemy dopuścić do tego, by młodzież [...] z powodu braku zajęcia ulegała stopniowemu wykolejeniu i demoralizacji”. Zatrudnienie	363
„Pomimo panującego tutaj obecnie okresu monsunu uchodźcy znoszą zupełnie dobrze morską podróż z Karachi do Bombaju”. Likwidacja obozu	364